

СТАНОВИЩЕ
относно дисертационния труд на Мария Гергинова Оряшкова
на тема: „Специализирана предсъстезателна подготовка при
подрастващи самбисти“
за присъждане на ОНС „доктор“
на основание на заповед на Ректора на НСА „Васил Левски“
№ ЗП 553/ 19.05.2022г.

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт
Професионално направление: 7.6. Спорт
Докторска програма: „Теория и методология на спортната наука“
Катедра „Борба и джудо“
Научен ръководител: доц. Тодор Маринов, доктор
Изготвил становището: проф. Красимир Петков, дн

Актуалност на дисертационния труд

Темата на дисертационния труд е актуална и произтича от непреходната теза, че методически правилната специализирана предсъстезателна подготовка при подрастващи самбисти е в основата на успешните им изяви в сферата на високото спортно майсторство. Възрастта 15–16 години се определя като ключова от множество специалисти и опитът да се разкрият специфичните способности на предсъстезателната подготовка, като предпоставка за овладяване на уменията в самбо, заслужава внимание и е доказателство за високата практическа стойност на разработвания проблем. Дисертацията има стандартна структура, спазени са съотношенията между основните глави.

Структура на труда и съдържание на отделните раздели

Представеният дисертационен труд е с обем от 164 страници, включващ четири отделни глави, онагледени с 28 таблици и 32 фигури. В съдържателно и количествено отношение дисертационният труд отговаря на изискванията за такъв вид разработки и е структуриран в съответствие с възприетия академичен стандарт.

В глава първа авторът представя най-обстойно характеристиката на спорта самбо и мястото му в групата на спортните единоборства, анализира и интерпретира основните закономерности в двигателното

развитие на подрастващите самбисти и факторите, които определят ефективността в действията на самбиста в условията на тренировъчна и състезателна дейност. Изяснява спецификата на предсъстезателната подготовка и състезателната дейност в самбо. Много професионално е разработена следващата глава, която оставя добро впечатление и засяга възможностите за прилагане на специализирана методика за предсъстезателната подготовка при подрастващи самбисти. Разгледаната първа глава е с обем 67 страници и е структурирана в 7 подглави.

В библиографската справка, необходима за разработване на дисертационния труд, са проучени общо 126 литературни източника, от които 62 на български и 64 на чужди автори. Използвана е информация от 3 интернет източника.

Глава втора обхваща целта, която е ясна, конкретна и корелира с темата на дисертацията, а поставените задачи са логични предвид поставената цел. Методите и експертно подбраните тестове имат класическа структура. Те съответстват на темата на труда, извършената от докторанта изследователска работа и са формулирани много добре. В тази глава са разгледани обектът и предметът на изследването, които са добре представени. Контингентът на изследването е подробно описан. Обемът на изследването предполага добър анализ и последващи изводи. Организацията на изследването е представена поетапно, като отделните етапи на изследване са дадени в хронологичен ред. Педагогическият експеримент е добре представен, описани са методиките, по които е работено. Методиката за експерименталната група е разяснена подробно, като са представени комплекси за физическа и техническа подготовка. Общият обем на втора глава е 16 страници и съдържа 4 подглави.

Глава трета на дисертационния труд засяга получените от изследванията резултати и техния анализ. В структурата на тази глава са включени 3 подглави. Чрез прецизно проведените тестове и отлично направените анализи са установени статистически значими разлики, които са обект на настоящото изследване. Представени са множество анализи на изследваните параметри, които разкриват зависимостите между тях, а използваният статистически инструментариум е подходящ, което говори за висока статистическа култура и образованост на докторанта. Представеният материал е отлично илюстриран с таблици и фигури, а анализираният резултат са подкрепени статистически. Авторът е

представил резултатите след компетентна статистическа обработка, онагледени с таблици и подходящи фигури, които допринасят за пълното изложение на получените резултати, което е добър атестат за докторанта и за неговия научен ръководител. Трета глава е с обем 63 страници и 3 подглави.

Направените 7 изводана дисертационния труда са формулирани правилно и произтичат от проведените проучвания, те носят практико-приложен характер, а в резултат от прилагането на специализираната предсъстезателна подготовка е установено, че се подобряват зрителното възприятие, емоционалната, поведенческата и когнитивната регулация при самбистите и възприятието за протичане на времето и вниманието. Нараства общата психическа работоспособност. Формира се висока психическа готовност за по-бърза и точна реакция. Подобрява се способността на самбистите да влагат максимални усилия за минимален период от време с поддържане на оптимален обхват на движенията, изпълнявани приоритетно с цел извеждане от равновесие и хвърляне на противника и др.

Приноси

Смятаме, че трудът притежава редица научни приноси, по-важни от които са:

1. Направен е задълбочен и съдържателен теоретичен анализ на проблема за специализираната предсъстезателна подготовка при подрастващи самбисти.

2. Разработеният авторски модел да продължи експериментирането на специализираните средства и методи за психическа, физическа, техническа и тактическа подготовка при начинаещи и при напреднали самбисти.

3. Дисертационният труд е лично дело на докторанта, а той е компетентен експерт не само в своя спорт, но и в спортната наука.

Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са две публикации на докторанта, като и двете са самостоятелни. Те са свързани с дисертационния труд, като тематичната им насоченост и съдържание са част от извършената изследователска и проучвателна работа по дисертацията.

Докторантът е представил изрядна документация, която съответства на изискванията на нормативните документи.

В кратък вариант авторефератът отразява вярноосновните моменти от дисертационния труд.

Заключение

В заключение бих желал да отбележа, че докторантът познава отлично научно-методическата литература, в която се разглежда проблемът за подготовката на подрастващи самбисти. Притежава необходимите умения да организира и провежда обхватни научни изследвания. Осъществената изследователска дейност показва, че той владее широк кръг от изследователски методи и умее да обобщава и интерпретира получените резултати. В този си вид разработката отговаря на изискванията за подобен род разработки и притежава несъмнени научни приноси. Поради това смятам, че на докторанта Мария Гергинова Оряшкова може да бъде присъдена научната и образователна степен „доктор“ в професионално направление 7.6. „Спорт“, Докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

25.05.2022г.

Изготвил становището:

София

(проф. Красимир Петков, дн)

OPINION
regarding the dissertation of Maria Gerginova Oryashkova
on the topic: "Specialized pre-competition training for adolescent sambo
wrestlers"
for the award of the Educational and Scientific Degree "Doctor"
based on Order No. 3II (ZP) 553/ 19.05.2022 issued by the Rector of the
National Sports Academy "Vasil Levski"

Field of higher education: 7. Health and Sports;
Professional field: 7.6 Sports;
Doctoral program: "Theory and Methodology of Sports Science";
Department of Wrestling and Judo
Scientific adviser: Assoc. Prof. Todor Marinov, Ph.D.
Opinion prepared by: Prof. Krassimir Petkov, D.Sc.

Relevance of the dissertation

The topic of the dissertation is relevant and stems from the enduring thesis that methodically correct and specialized pre-competition training in adolescent sambo wrestlers is the basis of their successful performances in the field of high sportsmanship. The age of 15-16 is defined as key by many specialists and the attempt to discover the specific abilities of pre-competition training, as a prerequisite for mastering the skills in sambo, deserves attention and is evidence of the high practical value of the topic. The dissertation has a standard structure, the correlation between the main chapters is observed.

Structure of the scientific work and content of the separate sections

The presented dissertation has a volume of 164 pages, including four separate chapters, illustrated with 28 tables and 32 figures. In terms of content and quantity, the dissertation meets the requirements for this type of elaborations and is structured in accordance with the adopted academic standard.

In the Chapter One the author presents in detail the characteristics of the sport of sambo and its place in the group of martial arts, analyzes and interprets the basic laws of motor development of adolescent sambo wrestlers and the factors that determine the efficiency of sambo wrestlers in training and competitive activities. The Ph.D. candidate clarifies the specifics of pre-competition training and competitive activity in sambo. The next chapter has

been very professionally developed, which leaves a good impression and refers to the possibilities for applying a specialized methodology for pre-competition training in adolescent sambo wrestlers. The considered first chapter has a volume of 67 pages and is structured in 7 subchapters.

In the bibliographic reference required for the development of the dissertation, a total of 126 literary sources were studied, of which 62 by Bulgarian and 64 by foreign authors. Information from 3 internet sources was used.

Chapter Two covers the goal, which is clear, specific and correlates with the topic of the dissertation, and the set tasks are logical given the set objective. The methods and expertly selected tests have a classical structure. They correspond to the topic of the research work performed by the Ph.D. candidate and are very well formulated. In this chapter, the object and the subject of the research are considered, and they are well presented. The contingent of the study is described in detail. The volume of the research presupposes a good analysis and subsequent conclusions. The organization of the research is presented in stages, as the individual stages of the research are given in chronological order. The pedagogical experiment is well presented, the methods used are described. The methodology for the experimental group is explained in detail, as complexes for physical and technical training are presented. The total volume of the second chapter is 16 pages and contains 4 subchapters.

Chapter Three of the dissertation concerns the results obtained from the research and their analysis. The structure of this chapter includes 3 subchapters. Through precisely conducted tests and excellent analyzes, statistically significant differences have been identified, which are the subject of this study. Numerous analyzes of the studied parameters are presented, which reveal the relationships between them, and the statistical tools used are appropriate, which speaks of a high statistical culture and education of the Ph.D. candidate. The presented material is excellently illustrated with tables and figures, and the analyzed results are statistically supported. The author presented the results after competent statistical processing, illustrated with tables and appropriate figures, which contribute to the full presentation of the results, which is a good testimonial for the Ph.D. candidate and his supervisor. The third chapter has a volume of 63 pages and 3 subchapters.

The 7 conclusions of the dissertation are formulated correctly and result from the conducted research, they are of practical and applied nature, and as a result of the application of specialized pre-competition training it is found that the visual perception, emotional, behavioral and cognitive regulation in sambo wrestlers improve as well as the perception of the passage of time and attention. The general mental working capacity increases. A high mental readiness is formed for a faster and more accurate reaction. The ability of sambo wrestlers to make maximum efforts in a minimum period of time improves while maintaining an optimal range of movements, performed primarily in order to balance and throw the opponent among other actions.

Contributions

We believe that the scientific work has a number of contributions, the most important of which are:

1. An in-depth and comprehensive theoretical analysis of the problem of specialized pre-competition training in adolescent sambo wrestlers was performed.
2. The developed author's model to continue the experimentation of specialized tools and methods for mental, physical, technical and tactical training for beginners and advanced sambo wrestlers.
3. The dissertation is a personal work of the Ph.D. candidate, and he is a competent expert not only in his sport, but also in sports science.

Evaluation of dissertation publications

Two publications of the Ph.D. candidate are presented, both of which are independent. They are related to the dissertation, and their thematic focus and content are part of the exploration and research work on the dissertation.

The Ph.D. candidate has presented proper documentation that meets the requirements of the regulations.

In short, the abstract accurately reflects the main points of the dissertation.

Conclusion

In conclusion, I would like to note that the Ph.D. candidate is well acquainted with the scientific and methodological literature, which deals with the problem of training adolescent sambo wrestlers. He has the necessary skills to organize and conduct comprehensive research. The conducted research activity shows that he masters a wide range of research methods and is able to summarize and interpret the results obtained. In this form, the development meets the requirements for such type of scientific work and has undoubted contributions. Therefore, I believe that the Ph.D. candidate Maria Gerginova Oryashkova can be awarded the Educational and Scientific Degree "Doctor" in the Professional Field 7.6. "Sport", Doctoral Program "Theory and Methodology of Sports Science".

25th May 2022

Sofia

Opinion prepared by:

(Prof. Krassimir Petkov, D.Sc.)